

*Dr.h.c. prof. PhDr. Pavol Dancák, PhD.
Prešovská univerzita v Prešove
Gréckokatolícka teologická fakulta
Katedra filozofie a religionistiky*

OPONENTSKÝ POSUDOK

habilitačnej práce PhDr. Ingrid Hupková, PhD.

v študijnom odbore sociálna práca

ZÁVISLOSTI A PRIMÁRNA PREVENCIA

Ad. aktuálnosť problematiky

V súčasnosti je evidentné, že problém drogovej závislosti a jej prevencie predstavuje celospoločenský problém, nakoľko vážnym spôsobom zasahuje nielen jednotlivca, ale aj širšie sociálne okolie. Konzumácia drog je závažným symptómom, ktorý signalizuje hlbšiu príčinu, ktorú však nie je vôbec jednoduché presne stanoviť. Bez ohľadu na mieru exaktného teoretického poznania systému vyvolávajúceho drogovú závislosť je veľmi dôležité *hic at nunc* pristúpiť k efektívnej prevencii, nakoľko drogová závislosť znamená pre konzumenta drogy zdravotné aj spoločenské ohrozenie a pre spoločnosť zvýšené náklady. Význam primárnej prevencie drogovej závislosti, na rozdiel od sekundárnej a terciárnej, spočíva v tom, že predchádza závislosti skôr, ako vznikne. Zameriava sa na podporu a udržiavanie zdravia. Primárna prevencia závislostí má za cieľ čo najviac znížiť dopyt po drogách ale aj to, aby drogy neboli vyhľadávané a konzumované a aby nebol dôvod ich vyhľadávať a konzumovať. Snaží sa ovplyvniť správanie jedinca prostredníctvom noriem a hodnôt spoločenstva, v ktorom žije. Z uvedeného dôvodu môžeme konštatovať, že téma habilitačnej práce je aktuálna a jej aktuálnosť je umocnená súčasnými spoločenskými transformačnými procesmi.

Ad. splnenie sledovaného cieľa

Autorka habilitačnej práce si stanovila za cieľ zdokumentovať vybrané aspekty primárnej prevencie drogových závislostí a ukázať ich niektoré spoločné symptómy s nelátkovými návykovými závislosťami, pričom svoje bádateľské úsilie orientovala na mládež, ako mimoriadne rizikovú a zraniteľnú cieľovú skupinu. Zároveň analyzovala pretrvávajúce úskalia primárno-preventívnych stratégií a prístupov orientovaných tak na oblasť látkových závislostí, ako aj na menej prebádanú problematiku závislého správania nelátkovej povahy so zámerom napomôcť k efektívnej prevencii. Výskumný cieľ je správne explicitne stanovený v úvode práce a v závere je výstižne subsumované úsilie autorky habilitačnej práce. Môžeme konštatovať, že ohlásený cieľ bol naplnený.

Ad. zvolené metódy spracovania, nové poznatky

PhDr. Ingrid Hupková, PhD. spracovala tému habilitačnej práce v rozsahu 121 strán (počet strán príloh sa nepripočítava k počtu strán vlastnej práce). Obsah predloženej práce je rozčlenený do 6 kapitol a 47 podkapitol. Použitú literatúru netradične umiestňuje za každú kapitolu, čo navodzuje dojem, že práca je buď zložená z viacerých nezávislých príspevkov, alebo je písaná so zámerom vytvorenia učebnice, resp. učebného textu. Autorka v úvode ohlasuje, že cieľ práce dosiahne aj komentovaním súboru publikovaných prác, ale formálne spracovanie neľahčuje čitateľovi rozlíšiť vlastný a komentovaný text, čo navodzuje konfúzny dojem. Formálna úprava, ktorá rámcovo prezentuje aj metódy spracovania skúmanej problematiky, však predstavuje slabší element predloženej habilitačnej práce. Napriek tomu však môžeme konštatovať, že autorka solídne spracovala bohaté množstvo pramenných aj interpretačných bibliografických zdrojov a preukázala adekvátnu orientáciu v danej problematike. Komentované texty už boli jednotlivo publikované v recenzovaných vedeckých časopisoch i v monografii a učebných textoch. Predstavujú výsledok kontinuálneho skúmania zvolenej problematiky. Rozsahom aj obsahom spĺňajú požiadavky kladené na habilitačnú prácu a prinášajú exkluzívne nové poznatky z oblastí, v ktorých sa rýchlo menia podmienky pre adekvátnu prevenciu. Štruktúra práce má logickú kontinuitu a prirodzenú ideovú gradáciu. Predložená habilitačná práca preukazuje schopnosť autorky samostatne a tvorivo pracovať, dokazuje, že ovláda metódy vedecko-výskumnej práce.

Ad. poznámky a otázky

Vyššie uvedené poznámky a nastolené otázky však nijako nespochybňujú akademickú úroveň habilitačnej práce. Zároveň však vyjadrujem presvedčenie, že formálne prehľadnejšie spracovanie jednotlivých čiastkových výsledkov skúmania, by prinieslo jednoznačnejšiu prezentáciu záverov habilitačnej práce.

1. Objasnite zásady efektívnej prevencie závislého správania nelátkovej povahy v škole a v rodine.

Ad. návrh na udelenie vedecko - akademickej hodnosti

Odporúčam, aby PhDr. Ingrid Hupkovej, PhD. v zmysle § 76 *Zákona č.131/2002 Z.z. o vysokých školách a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov*, a v súlade s *Vyhláškou č. 6/2005 Z.z. o postupe získavania vedecko-pedagogických titulov a umelecko-pedagogických titulov docent a profesor*, po úspešnom vypracovaní habilitačnej práce a po úspešnom absolvovaní habilitačného konania v študijnom odbore sociálna práca, **bol** udelený vedecko-pedagogický titul "docent" (v skratke "doc.").

V Prešove dňa 1.12.2019

Dr.h.c. prof. PhDr. Pavol Dancák, PhD.